

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egész évre K 600.— | Negyed évre K 170.—
Fél évre . 340.— | Egy héra . 60.—

POLITIKAI NAPILAP

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
DEBRECZEN, PIAO-UTCA 49.
TELEFONSZÁM: Kiadóhivatal és nyomda 18
Szerkesztőség... 10-20

Gaál Gaszton megkövette a Házat

Budapest, jan. 30. A nemzetgyűlés mai ülésén folytatták az iptörvény revíziójának vitáját. Egri Nagy János elfogadja a javaslatot.

Elnök jelenti, hogy a Szent Kollégiumtól a következő sürgöny érkezett:

"A pápa Osztentsége hatálya alkalmából kifejezett részvételére van szerencsém méltóságodnak és méltóságod utján a kormány- nak és a nemzetgyűlésnek a Szent Kollégium mélyszéges há- lóját tolmácsolni. Vanutelli".

Grieger Miklós a javaslatot elfogadja és határozati javasla- tot nyújt be az országos kézműves kamara létesítéséről.

Szünet után személyes kér- désben

Gaál Gaszton

szólal fel: Méltóztassanak meg- engedni, mielőtt a Ház Bizalmat megköszönöm, hogy szemé- lyes kérdésben vegyem igénybe a Ház figyelmét.

A január 20-iki eseményekért itt a nemzetgyűlés előtt ünnepe- lyes bocsanatot kérek a Ház méltóságán ejtett sérelem miatt. Ki kell jelentenem, hogy a nekem tulajdonított „ronda banda” kitélezést nem használtam, ille- tőleg nem emlékszem arra, hogy ilyen kitézés hagyta volna el szímat. Hálás köszönetet mon- dok azért, hogy a nemzetgyűlés imponáns többsége a kétségtelen hibák után is méltónak talált az elnöki méltóságra. (Éljenzés.)

Ezután folytatták az iptör- vény vitáját.

Oláh Dániel foglalkozik hosz- szasan a javaslattal, melyet elfo- gad. Beszéde közben az el- nöki széklet Gaál Gaszton fog- lalja el, akit erősen megéltene- nek.

Korody-Katona János hosz- szabb beszéde után, mivel a fel- iratkozott szónokok egy része nincs jelen, a többi pedig elállt a szótól

Elnök a javaslat általános vi- táját berekeszti és szünetet ren- del el.

Szünet után Hegyeshalmi kereskedelem- ügyi miniszter válaszol az el- hangzott felszólalásokra, majd a Ház a javaslatot általánosság- ban elfogadja.

A részletes tárgyalásnál

a címhez Drózy Győző és Hor- nyánszky Zoltán szólnak hozzá. A miniszter az eredeti címhez ragaszkodik. Egyszeri határo- zatképtelenség után szavazásra kerül a sor és a Ház az eredeti címet fogadja el.

Töröljék el a numerus clausust

Budapest, jan. 30. Ru- pert Rezső nemzetgyűlési kép- viselő indítványt jegyzet be a nemzetgyűlés indítványköny- vébe a numerus clausus és a botbüntetés eltörlésére vonat- kozólag, hogy mielőtt a nem-

zetgyűlés szétoszlik — mondja az indítvány — mossa le ma- garol azt a szegénybelyeget, amelyet önmaga sutott a hom- iokara, amikor törvénybe ik- tatta az emberi és isteni jogok ellen támadó rendelkezéseket.

A kereszténypárt 10 pontja

3 százalékra emelik a forgalmi adót

Budapest, jan. 30. A keresz- ténypárt ma este Haller István emokietveit értekezletet tartott, amelyen megjelentek Kievelsoerg belügyminiszter és Bernolac Nandor neppolitikai miniszter is.

Kievelsoerg belügyminiszter újbot ismertette a választói torvényjavaslatot. Hosszabb vita indult meg, amelynek során Ernst Sándor a választási agi- táció szabadságaért szállt sik- ra. Haller István pedig azt kívo- gasolta, hogy a javaslat az 1000 ajánlot leszavazottnak tekinti.

Turi Béla annak szükségét hangoztatta, hogy a választá- sok vezetésében bírónak is részt kell vennie, ha esetleg más ha- táskörrrel is, mint azt eddig óhaj- tották.

Ernst Sándor a kisebbségi kép- viseletek érvényesülése mellett szállt sikra. Azt kívánja, hogy 25-30 olyan mandátum legyen, amely a kisebbségi szavazatokat képviselje.

Haller végül megköszönte a belügyminiszternek, hogy részt vett a tárgyalásokban. Konsta- tálja, hogy közeledés ulig tört-ént.

A belügyminiszter eltávozása után a párt folytatta a tanács- kozást és követeléseit a követ- kező tíz pontban foglalta össze: 1. A választójognak irni-olvasni tudáshoz kötése. 2. A katonai jogcim (Károly csapatkereszt) megtartása. 3. A kétéves egy- helybenlakást egy évre kell le- szállítani. 4. A férfi és női vá- lasztójogosultság jogcíme azo- nos legyen. Legfeljebb a korha- tár tekintetében lehet különbség. 5. Titkosság az egész vonalon. 6. A választásokat bíróság ve- zesse. 7. Az ajánlok ne tekintes- senek leszavazottnak. Az aján- lást törvényesen kell szabályoz- ni. 8. A választási agitáció a régi uzusnak megfelelően szabályo- zandó. 9. A kisebbség képvisele- tét érvényesíteni kell. 10. A vá- lasztási visszaéléseket magában a törvényben szigorú szabadság- vesztéssel kell büntetni.

Haller ezután szövéttette, hogy egyes képviselők nevei állandó- an forgalomba kerülnek, mint olyanok, akik be akarnak lépni az egységes pártba. Felkéri eze-

ket a képviselőket, hogy vagy caroljak meg ezeket a híreket, vagy jelentsék be a pártnak, hogy csatlakoznak az egységes pártba, hogy vegre is tudni le- nessen, kikkel együtt határoz a párt jövőbeni állásfoglalása felől.

Szaeczky Lajos kijelenti, miut olyan, akirol szinten ilyen hírek terjedtek el, hogy az egy- séges párt gondolatához ragasz- kodik, de ma meg nem tudja, milyen lépésre fogja magát el- határozni. Eddig semmittele lé- pest nem tett.

Birtha József hasonló érte- lemben szólat fel, Bernolák pe- dig azt mondja, hogy ő az egy- séges párt híve, de csak abban az esetben, ha abban a párt tel- jes súlyával vehet részt.

Az értekezlet fél tizenegy óra- kor ért véget.

A kisczadapártban

ma este bizalmas értekezlet volt amelyen Kállay pénzügyminisz- ter ismertette a tisztviselők mel- lelkilletményeinek 100 százalékos felemeléséről szóló törvényjavas- latot, amelyet a nemzetgyűlés holnapi ülésén nyújt be. A fel- emeléshez szükséges pénzt a for- galmi adónak 1,5 százalékról 3 százalékra emelésével szerzik meg.

Az Andrássy-párt

ma este Andrássy Gyula elnök- lete alatt értekezletet tartott, a melyen a választójogi törvény- javaslatot ismertette Homonnay Tivadar, később Beniczky Odön. Ezután a párt elhatározta, hogy a javaslattal szemben a teljes negáció álláspontjára helyezke- dik.

A választójogi bizottság

holnap délután 5 órakor tart- tilést. A bizottsági ülések tár- gyalásai előreláthatólag igény- be vesznek egy pár napot, ugy, hogy a választójogi javaslat a bizottság jelentésével a jövő hét- nél előbb nem kerülhet a Ház elé. A javaslat tárgyalására te- hát csak igen rövid ideje lesz a Háznak, ezért ismét felmerült a tíz órák, sőt a még hosszabb ül-ések gondolata.

Genua

Moszkva, jan. 30. A ge- nuai konferencián az orosz szovjetet Lenin, Csieserin, Kra- szin, Litvinov és Joffe képviseli.

A pápaválasztás

Róma, jan. 30. A Stefani- ügynökség varsói jelentése szerint a moszkvai szovjet köz- ponti végrehajtó bizottsága el- határozta, hogy a Genuába küll- dendő delegáció élén Lenin fog állni, akinek minden tekintetben teljhatalmat adnak.

Róma, jan. 30. A római la- pok a legnagyobb figyelemmel kísérik a közeledő pápaválasz- tás előkészületeit. Ugy látszik, hogy a kamara újbot való meg- nyitása után a kormány és a parlament módját fogja ejteni majd, hogy kellő formalitások között méltón emlékezzen meg az elhunyt pápáról.

Az angol-francia szerződés

Páris, jan. 30. (Wolff.) Az angol minisztertanács tegnap délelött tárgyalta az angol- francia garanciaszerződés fran- cia tervezetét.

A királyi gyermekek útja

Bordeaux, jan. 30. Károly király gyermekei január 28-án Spanyolországba utaztak és 31-én fognak Lissabonban hajó- ra szállni.

Madrid, jan. 28. (Wolff.) Zita királyné este elutazott Me- dina del Camoból, hogy gyer- mekeivel találkozzék és velük utazzék tovább Lissabonon ke- resztül Madeirába.

A szerb éviaradék

Graz, jan. 30. A Tagespost belgrádi jelentése szerint a teg- napi minisztertanács két millió frankban állapította meg Jugo- szlavia hozzájárulását Károly király évi járadéka számára.

Gyilkos merénylet a japan miniszterelnök ellen

Bécs, jan. 30. A Deutsche All- gemeine Zeitung tokiói jelentése szerint Takahashi japán minisz- terelnök gyilkosság kísérletének esett áldozatul. A megsebesített államférfiu állapotáról eddig még nem érkezett jelentés. A merénylet, egy fiatal földművesi azonnal letartóztatták. A nyo- mozás alkalmával a rendőrség messzedugzó összeesküvésnek jött a nyomára, amelynek az volt a célja, hogy mintegy 100 legkiválóbb japán államférfiat el- tegyen láb alól.

Újra módosították a fényüzési adót

A fényüzési adóról szóló törvény kihirdetése óta majdnem minden hónapra esett egy újabb rendelet megjelenése. Imár kezen egy tucat, az eredeti végrehajtási utasítást toldozgató-foldozgató rendeletet kell annak a bátor embernek átböngésznie, aki meg akar ismerkedni a fényüzési forgalmi adóval.

A legutolsó s a kereskedőket és iparosokat erősen érintő rendelet a Budapesti Közlöny ez évi 16-ik számában jelent meg. Lényeges ebben a rendeletben az, hogy a fényüzési adót február 1-től, bizonyos cikkekre nézve pedig március 1-től nemcsak a kereskedelmi forgalomban történő áruházasakor szedik be, hanem kísérletet tesz e rendelet annak meghonosítására, ami már régen óhaja az érdekelt kereskedőknek és iparosoknak, hogy a *gyártási helyen maguk a gyárosok*, illetőleg behozatal esetén a *vámhivatali közegek szedjék be* a fényüzési adót. A rendelet felsorolja azokat a cikkeket, amelyek után nem a detail kereskedelemben, hanem a gyártási helyen röjják le az adót. Ilyen cikkek burgonyacukor, keksz, játékkártya, kárpit, látszerészeti készülékek, makaróni, sajt, szesz italok stb. *Ezekről a cikkekről tartozik a kereskedő a január 31-iki rakományi készlet szerint egy leltári felvenni s e leltár-jegyzéket a könyvelővel, pénztárossal és kiszolgáló személyzettel aláírva február 15-ig az állampénztárnak beküldeni.* Akik ezt a leltárjegy-zéket január 31-ig bezárólag elkészíteni nem tudják, tartoznak mindaddig, míg a leltár felvételevel elkészülnek az ezen cikkeken történő eladás után, a *vevőnek hátraleírt adót* adni.

Második lényeges rendelkezése a rendeletnek, ami eddig egy módosító rendeletről sem maradhatott el: *a fényüzési adó törzsek körének kitágítása.* Ezekre nézve a kereskedőket és az iparosokat, akik ezen új fényüzési cikkek eladásával foglalkoznak, bejelentési kötelezettség terheli, amit az illetékes pénzügyigazgatásánál január 31-ig bezárólag kell teljesíteniük.

Módosítja még a rendelet a *fényüzési adó kulcsát*, amit a gyártás helyén történő eladáskor, valamint import esetén az áruért fizetett ellenérték 13%-ában határozza meg. A kereskedelmi és magánforgalomban az adókulcs a régi marad.

Február 2-án, csütörtökön,
új nyelvtanfolyamok
kezdődnek a
Rose nyelviskoloban
Széchenyi-u. 42. l. em.

Berán Magyarországon

Prága, jan. 30. A Slovenska Politika jelentése szerint dr Berannak Németországba, Magyarországra és Ausztriába érvényes láttaozott utlevele volt és hogy dr Beran Magyarországra menekült.

A szakszervezetek első gyűlése

A szociáldemokrata pártnak a kormánnyal történt megegyezése következtében a párt szakszervezetei felhatalmazást kaptak arra, hogy régóta meg nem tartott gyűléseiket összehívassák. A debreceni szociáldemokrata szakszervezetek összevontossága is élt ezzel az alkalommal és vasárnap, január 29-én délelőttre gyűlést hívott össze, hogy beszámoljon a szakszervezetek két évi életéről. A kormány azonban — úgy látszik — fűrésza gyűlékezési szabadságot adott a szociáldemokrata pártnak, vagy pedig a debreceni államrendőrség vélelmezte fűrésza módon a gyűlések ellenőrzési jogát.

A szociáldemokrata szakszervezetek gyűlésén ugyanis a *rendőrség intézkedése folytán nem jelenhetett meg a sajtó*, hogy kötelességszerűen gyakorolhassa elvitatathatlan ellenőrzési jogát. Pedig a nyilvánosság ellenőrző szerevének jelenléte talán épen kívánatos lett volna azon a gyűlésen, ahol a két év óta sok mindenféleképp megvédett szociáldemokrata szakszervezetek ülészetek. A debreceni államrendőrség engedélyezte a szakszervezetek gyűlését, de nem engedélyezi, hogy a gyűlés a nyilvánosság legteljesebb ellenőrzése mellett folyhassék.

Epen ezért teljesen érthetetlen még ma is előtűnik, hogy a Margit-fürdői Munkás-Otthonban tegnap délelőtt tartott gyűlésen a rendőrség képviselője kijelentette a sajtótudósítók előtt, hogy *a gyűlés nem nyilvános* és hogy ha mint a nyilvánosság képviselői vannak jelen, *a gyűlést azonnal feloszlatja.* Holott pedig majd mindenféle irányvonal tudósítói jelen voltak a gyűlésen, kormánytámogatató lapok és polgári meggyőződésű, de a kormányt nem támogató lapok képviselői.

Epen úgy, amint tudósítást hoztunk minden politikai párt és minden társadalmi egyesület Debrecenben tartott gyűléseiről, a szakszervezetek összbizottsági ülésén törtétekről is tájékoztatni kívánjuk olvasóközönségünket, amiben csak a megnyugtató akarás vezet bennünket, hogy *a gyűlékezési jogot korlátozó rendelkezések fenntartására inimmár semmi szükség nincs.*

A Munkás Otthon nagytermében már jóval kilenc óra előtt gyűlékezni kezdtek a gyűlésen résztvevő munkások. A rendre detektívek és egy ismeretlen nagyságú rendőrsorozat ügyelt. A rendőrök jelenlétére ugyancsak következtetni lehetett a csizma kopogásokból és a kardcsörrenésekből, amelyek a terem színpadának leeresztett függönye mögött nem nagyon hangosan, de éles fül számára eléggé hallhatóan és eléggé sünni hallatszotak ki. A munkások arcán azonban nem látszott az enniatt érzett bosszúság. Nem lehet megemlítés nélkül hagynunk azt a, csaknem méltóság-teljes komolyságot, amely a gyűlésen résztvevők arcán világosan kifejezésre jutott. Később ugyan hangzott el szórványosan egy-egy szenvedélyesebb közbekiáltás. — a kormányigerek ismertetésénél — de talán

egy sem haladta túl egy, kissé erős kritika határát.

A gyűlést a komoly és higgadt viselkedésre való figyelemzetéssel nyitotta meg Papp János párttitkár.

A megnyitó után Szilágyi Imre számolt be a házbizottság 18 havi működéséről. — *Novák Károly* pénztárnok jelentésének tudomásulvétele után a szakszervezetek összevontossága a házbizottságnak a felmentést megadta.

Ezután Saly János, a fővárosi központ kiküldötté tartott beszédet, amelynek első része igazolása volt annak a tételnek, hogy a szociáldemokrata párt nem bűnös az ország feldarabolásában és a kommunizmus uralomra jutásában. Az előbbiek okai azok voltak, akik háborúba fogtak és a háború elvesztésének felismerése után sem igyekeztek békét kötni és megtenni a hazaöznölő sereg rendbeszedésére az előkészületeket. Szervezett munkásoknak kellett így leszeregniök a fosztogató, garázda katonákat. A kommunizmus ellen küzdött a szociáldemokrácia, de a polgári osztálytunyvasága és neimtörődömsége miatt nem tudott győzelmesen megmérkőzni vele, mint megmérkőzött a nyugati államokban, ahol a szociáldemokrácia erős és szervezett.

Beszéde további részében a kormány igéreteit ismertette a közszabadságok helyreállítására vonatkozólag. Beszédének ezt a részét már meglehetősen kétkedéssel fogadta a gyűlés. Elhangzott egy pár közbeszólás a zalaegerszegi internálótábor meg nem szüntetése miatt és az előző helyrehozott az ügyelet rendőrségi felhívására azt a kijelentését, hogy a gyűlékezési tilalom ideje alatt más pártok tartottak politikai gyűléseket.

A tisztultás, vagyis a házbizottság hibáit való megválasztása után a gyűlés véget ért.

Az izsáki zsidók még ma sem mehetnek haza

Budapest, jan. 30. A budapesti zsidó hitközség jogvédő irodájának különösen sok munkát adott az izsáki zsidók esete, a melyről Dombovári Géza dr, az iroda vezetője a következő nyilatkozatot tett:

— Mindenekelőtt ki kell emelnem, hogy *az izsáki lakosság példásan viselkedett.* Ami üldözés a szerencsétlen izsáki zsidókat érte, *nem a gazdaközönség köréből indult ki.* A község rossz szelleme a két Kállay testvér, az egyik géplakatos, a másik molnár, és a két Fűvessy testvér volt. Nem maradt el mögöttük Balogh Ferenc sem, aki Izsákon nevelő volt Teichler József takarékpénztári igazgató házában. Balogh módszere olyan sikeres volt, hogy a kecskeméti törvényes nemrég ítélte el félévre volt tanítványát Teichler Pityut az izsáki zsidókkal szemben elkövetett különböző erőszakoskodásokért.

Balogh különben *le van tartóztatva rablás, lopás és gyilkosság vádjá miatt.* Ö vitte a vezérszerepet és amint a nyomozás kiderítette, valóságos pog-

Shakleton meghalt

Montevideo, jan. 30. Sir Ernest Shakleton január 15-én Gnost nevű hajóján meghalt.

London, jan. 30. Shakleton halálának híre az egész angol birodalomban mély megindulást keltett. A halál melegsorulás és heves lefolyású spanyolbetegség következtében állott be. Az elhunyt kutató holttestét egy norvég gőzösre szállították át, amely ugyancsak Délgeorgia partjain tartózkodott és elszállították Monte Videoba, ahonnan valamelyik angol hajó felélesztén szállítja Angliába.

Shakleton hajója, a Quest most már gazdája nélkül folytatja útját a dél sark felé. Az expedició vezetését Franke Wild hadnagy, a bőséges tapasztalatokkal rendelkező angol kutató veszi át.

Amikor Shakleton utnak indult, főleg oceanográfiai ismereteinek kibővítésére, egészsége teljesen jó állapotban volt még és nyugodt bizalommal tekintett utja elé. A sarkutazók között kétségtelenül ő volt a legragyobb. Életének 48-ik évében negyedik sarkutja közben halt meg.

A gyász hírének Londonba érkezése után a király azonnal meleg hangu részvét táviratot küldött Shakleton feleségének és három gyermekének.

Tavaszi Hitközségzetek
Feldheim Bezzszől (Frohner-ház)

MERKURIÓGÉP-VÁLLALAT. Irógépek, javítások és kellékek raktára. TELEFON-SZÁM 546.

Legolcsóbb árak
FELDHEIM és WEISZ
posztókereskedésben
Diac-utca 73. sz.

romot tervezett Izsákon.

Az izsáki viszonyok azonban nem fajultak volna el emyre, ha Förster Lajos főszolgabíró nem szemlélte volna azokat bizonyos jóakarata passzívással.

Az izsáki zsidók küldöttségével keresték fel gróf Apponyi Albertet, aki, amikor elmondták neki az izsáki dolgokat, *könnyezett és a kezét tördelte.* Apponyi meg is ígérte a küldöttségnek, hogy meg fog tenni minden tőle telhetőt és fel is kereste az akkori belügyminisztert az izsákiak ügyében. A belügyminiszter meg is indította az eljárást Förster ellen, aki *48 óráig tel is volt tüsgesztve*, de valamilyen ismeretlen protekció folytán ismét átvette hivatalát és vezetni ma is.

A helyzet ma az, hogy *az izsáki zsidók még ma sem mehetnek haza.* Mostanában egyik izsáki zsidó a házat elakarja adni és Förster különös kivételképen egy külön igazolványt adott neki, hogy ebben az ügyben hazatérhet és biztosítja, hogy semmiféle bántódása nem lesz.

A mezőgazdasági

A mezőgazdasági

Debreceni mezőgazdasági bizottság előtt 10 közgyűlés István elnök tartott, az debreceni közlelő lása után gazdasági tagjait régóta sü megvalós utolsó lép debrecze be eső megválas dendő kamara dese má

Jóna megnyitá letes sz Ru bin terti, aki let meg lendítésé szerzett.

Az in ször tár Istvánná tésről sz Debrecz nézve b gal. Az már tír mányhiá felhívja zottságo tésnék a legel egy hó dését az közlég magáév

Vás termelé majd a vasutv közlég ványár hogy fe niszerl lamépi vonal h zése tá

Az után m mezőga: A kan reczen 1—1 p rendes gyűlés zöket ra tag

Az Vég h munká János a H. Vása Ekl y ba r Sz a l Feren portba vánt, zát; a tag; B a l

BÁ

A mezőgazdasági kamara debreceni tagjai

A mezőgazdasági bizottság ülése

Debreczen város mezőgazdasági bizottsága tegnap délelőtt 10 órakor a városháza közgyűlési termében Jóna István elnöke alatt gyűlést tartott, amely több fontos és a debreczeni gazdasáradalmat közelről érdeklő ügy tárgyalása után a debreczeni mezőgazdasági kamarába kiküldendő tagjait is megválasztotta. A régóta sürgetett és várt reform megvalósítására ez volt az utolsó lépés. Pár héten belül a debreczeni kamara hatáskörébe eső törvényhatóságok is megválasztják a kamarába küldendő képviselőiket s így a kamara működésének megkezdése már csak rövid idő kérdése.

Jóna István elnök a gyűlés megnyitása után meleg, kegyeletes szavakkal parentálta el Rubinek Gyula volt minisztert, aki a magyar gazdasági élet megszervezésében és föllendítésében örök érdemeket szerzett.

Az indítványok sorában először tárgyalta a gyűlés Deák Istvánnak a nagyterdei legeltetésről szóló indítványát, amely Debreczen állattenyésztésére nézve bir elsőrendű fontossággal. Az indítvány a tavasszal már tirthetelenné váló takarmányhiányon segít azzal, hogy felhívja a mezőgazdasági bizottságot, írjon át a városi tanácshoz és kérje az erdei legeltetésnek március elsején vagyis a legelőre való kihajtás előtt egy hónappal leendő megkezdését az összes erdőkre vonatkozólag. A gyűlés egyhangulag magáévá tette az indítványt.

Vásáry István a dohánytermelés sérelmeit tette szóvá, majd a Debreczen-Tiszafüred vasutvonal kiépítésére vonatkozólag kért intézkedést. Indítványára a gyűlés elhatározta, hogy felír a kereskedelmi miniszterhez és megkeresi az államépítészeti hivatalt a vasutvonal kiépítése, illetőleg rendezése tárgyában.

Az indítványok letárgyalása után megválasztotta a gyűlés a mezőgazdasági kamara tagjait. A kamara 5 csoportjába Debreczen város 1—1 rendes és 1—1 pótagot, tehát összesen 5 rendes és 5 pótagot küld. A gyűlés egyhangulag a következőket választotta meg a kamara tagjaivá:

Az I. csoportba rendes tagul Végh András mezőgazdasági munkást, pótagul Harsányi János mezőgazdasági munkást; a II. csoportba rendes tagul Vásáry Józsefet, pótagul Ekly Józsefet; a III. csoportba rendes tagul Váradi Szabó Jánost, pótagul Tóth Ferenc gazdálkodót; a IV. csoportba rendes tagul Deák Istvánt, pótagul Vértessy Gézát; az V. csoportba rendes tagul Jóna Istvánt, pótagul Balog Istvánt (Mester-utca).

BÁLI UJDONSÁGOK
FRANK EDÉNÉL

Tószegi Freund Albert kivégzése

Budapest, jan. 30. Ma volt a főtárgyalása annak a sajtópernek, amelyet Tószegi Freund Albert családja indított Rákosi Endre, a Budapesti Hírlap és Serényi Gusztáv, az Uj Nemzedék munkatársa ellen, akik lapjaikban azt írták, hogy a kommunin bukása után Fonyódon kivégezték Tószegi Freund Albert kommunista volt és nyereszkekedt a Mackensen-hadsereg fegyvereivel. A perhez becsatolták annak a vegyes bizottságnak a jelentését is, amelyet a fonyódi gyilkosság körülményeinek megállapítására küldtek ki.

A jelentés szerint Svastics kormánybiztos saját személyében vállalt felelősséget Tószegi Freundért gróf Salm Hermannál, Prénay egyik tisztiorjáratának parancsnokánál, Horthy akkori fővezér pedig Salmot személyében tette felelősévé Freund életéért. Bibó főhadnagy — a kommunin alatt Szántó népbiztos sófője — népgyűlést hívott össze és feltette a kérdést a tömeghez, mi történjék a letartóztatottakkal. — Fel kell őket akasztani! — zúgta a tömeg, mire Tószegi Freund Albertet, Gráner Albertet és Hamburger Edét a csendőrlaktanya előtt fel is akasztották. A gyilkosok ügyében az ügyészség vádiratot is adott, de a főtárgyalás előtt a gyilkosok amnesztiát kaptak.

A mai főtárgyaláson a sértett családot dr Zboray Miklós képviselte, Rákosi Endrét dr Gleichmann Lajos, Serényi Gusztávot dr Ulai Ferenc védte. Rákosi Endre kihallgatása után a bíróság elrendelte Fürstenberg gróf német főkonzult kihallgatását arra, hogy a Mackensen-hadsereg egyetlen fegyvere sem jutott Tószegi Freund Antal kezére.

Serényi Gusztáv kijelenti, hogy cikét magas állású urak iniciálására írta. Kihallgatása közben Nagy Béla táblabíró, a tárgyalás elnöke *rendreutasította Ulain Ferencet, majd megvonta tőle a szót*, mert mindenáron a reggeli lapok cikkeivel akart foglalkozni. Ezután megkezdődtek a

tanúkihallgatások.

Uj Lajos fonyódi lelkész semmit sem tud arról, hogy Tószegi Freund Albert kommunista lett volna.

Dr Gleichmann védő bejelenti, hogy ő és védence már 1921 február 12-én megállapították, hogy Tószegi Freund Albertet nem hadbírói tárgyalás alapján végezték ki, hogy fegyvereket nem vásárolt és hogy a kommunistákhoz semmi köze sem volt. Mindezt Rákosi Endre másnap a Budapesti Hírlapban meg is írta.

Vass Lajos, a fonyódi munkástanács volt elnöke sem tud semmit arról, hogy Freundnak kommunista összeköttetései lettek volna. Ugyanígy volt Kovács Adám kereskedő, Keresztes György vízmeister és Sinkay Rudolf kertész.

Barkóczy Béla alezredes szerint a levegő tele volt a Freund kommunistaságáról szóló hírekkel, de semmi pozitív nem lehetett tudni.

Több tanút hallgatnak ki ezután, akik semmiféle pozitív adatot előadni nem tudnak.

Horváth István fonyódi földműves a tószegi Freundékat vádoló dolgoról csak a falu szájából tud.

Zboray Miklós: Maga ellen szándékos emberölés miatt vádirat is volt és később kegyelmet kapott?

Tanu: Igen.

Nemet József földműves a következő tanu. Semmiről sem akar tudni.

Somensehein Lipót fonyódi lakost hallgatják ki ezután. Nem tud arról, hogy a Mackensen-féle fegyvereket tószegi Freund vette volna meg. Az összes vádakról csak a népgyűlésen értesült. Ezeket egy tiszti olvasta fel egy céduláról. A kivégzésnél jelen volt. Őt is kiakarták végezni, mert a fehérpénzt nem akarta elfogadni, de később minden bántódás nélkül elengedték.

Zboray Miklós: Elbocsátották, mert adott tízezer koronát? Elnök: Ez nem tartozik ide.

Zboray Miklós: Elbocsátották, mert a házában, amelyben a csendőrlaktanya volt, felajánlotta a községnek a tízezer koronán felül. Érdekes, hogy a község most perli a házáért.

Ezután a tanúkihallgatásokat befejezik.

Elnök felolvassa Csopor József dr fővárosi tanácsnok levelét, amelyben megírja, hogy hivatali helyiségében a proletárdiktatura alatt a forradalmi munkástanács egyik tagja hivatalnokoskodott. Mikor hivatalát újból elfoglalta, a munkáján levelet talált, amelyet a nyomozás érdekében átadott a ügyészségnek. A levelet, amelyet Csopor József ügyésznek küldött, a következő: Beeszel telefon üzenetem van mermeister elvtársról. Telefon 32—01. Mikor tebe írt üzenetemet, Freund Antal dr.

Elnök ismerteti a kaposvári büntetőtorvényszék átiratát, amely szerint büntető eljárás volt folyamatban. Nemet, Horváth és Zauran ellen azonban ezek a büntető eljárások közkegyelem útján befejezést nyertek.

Ulai Ferenc dr kéri a felolvasások mellőzését, miután a tárgyalás anyagát nem az képezi, hogy ki követte el a gyilkosságot, hanem az, hogy tószegi Freund kommunista volt-e, vagy sem.

Elnök ezután felolvassa az államásionök jelentését, a többi irat felolvasását azonban mellőzi, ami miatt Zboray semmiségi éket jelent be. Az elnök ezután felszólítja a feleket, kívánják-e a zárt tárgyalás elrendelését. Zboray nem kívánja, Ulain azonban kéri.

Jó fél óráig tartó zárt tárgyalás után az elnök újból megnyitja a tárgyalást. Ismerteti gróf Fürstenberg Károly budapesti főkonzult jelentését, amelyben azt írja, hogy szó sem lehetett arról, hogy a Mackensen-féle fegyverek tószegi Freundék birtokába kerültek volna. Elnök kérdezi, hogy kívánják-e a többi tanúk kihallgatását. Zboray ezt mellőzendőnek tartja, míg Ulain több tanút kér kihallgatni.

Zboray Miklós ezután hosszasan beszél, ismerteti, hogy honnan származhattak a vádak, a különböző hamis hírek, és kijelenti, hogy miután semmiféle konkrét adat nem merült fel,

csak mende-mondákra alapította a bizottság a jegyzékeket, azonkívül személyes bosszu és gyűlölet vezette őket, ezért, ha a bíróság elnapolja a tárgyalást, kéri a bizonyítás kiegészítését. Kijelenti, hogy a kommunin alatt nem volt kivételes bánásmódban része tószegi Freundéknak sem. A fonyódi munkás- és katonatanácsokhoz kérvényt intéztek, hogy Fonyódon egy bizonyos időt eltölthessenek. A népgyűlési bizottságotól kérte azt is, hogy azokat a lakásokat, amelyek nincsenek elreklvirálva, hagyják meg neki. Nem művelt ördögös dolgot, csak azt tette, amit valamennyien tettünk, hogy valamiképpen menekülhessünk. Előterjeszti ezután Novák Ferenc szegényháztéri apátpléhános jelentését, hogy tószegi Freundék nem a kommunizmus után keresztelkedtek ki, hanem 1919. május havában. Elmondja, hogy tószegi Freundék voltak azok, akik mikor Pesten az ellenforradalmárokat lecsukták, egy Salacz nevű főhadnagyot rejtettek el budapesti lakásukon és ezzel a halál elől mentették meg. Bizonyos tekintetekben kéri a bizonyítás kiegészítését.

Ezután a bíróság határozatalra vonul vissza és nevezdórai tanácskozás után kihirdetik a határozatot, mely elrendeli az utóbbi tanúk kihallgatását. Az elnök a főtárgyalást ezután február 25-ére halasztotta el.

DOLLAR és mindenféle idegen pénzt a legkedvezőbb áron vásárolunk, idegen valutákat is foglalkozunk az eszközökkel RÁHRAI BUDAPEST, Béke tér 14-ter G. Telefon 228.

A budapesti tőzsde

Zürichi zárlat: 072 és fél.

Értéktőzsde. Csendesen, nyugodt üzemetet mellett indult ma a tőzsde. A forgalom nagyon szűk keretek között mozgott. A tőzsdéidő második felében a homapi rendezési napra tekintettel az irányzat lanyhává változott, az árak lemorzsolódtak. Árak: Magyar Hírel 1880—90, Osztrák Hírel 650—700, Jezálogbank 300—10, Leszámító 7656—70, Párizi bank 620—25, Angol-magyar 730—70, Magyar-olasz 300, Keresk. bank 6850—950, Ait. takarék 980, Pesti hazai 24750—5250, Borsod-Misk. 3350—300, Concordia 2100—250, Bpesti gőzm. 5625—75, Gizeua 2400, Hungária 2425—500, Viktoria 7050—200, Beocsini 5900—950, Bánya és kőb. 5125—5050, Drasche 3900—800, Ait. közsén. 10700—775, Salgo 5075—225, Urkányi 6100, Rima 2030—70, M. Acél 2400—450, Schlick 1030—70, Lipták 544—48, Lang 1280—300, Egyesült ia 425—35, Párizi faterm. 2000—2150, Lichtig 615—630, Nasci 17600—18000, Magyar erdő 850—800, Országos faterm. 1010—40, Spódium 2550—800, Klotild 3400—250, Karton 2225—75, Izzó 5375—50, Papír 2780—660, Cukor 18300—800, Ostermező 700, Gummi 2625—700, Adria 6200—300, Közuti 930—40, Déli-vasut 1555—630, Államvasut 4300—450, Trust 1950—825.

A valutapiac csendes. Árak:

Napoleon 2550—2570, Font 2900—2875, Dollár 666—685, Francia frank 5500—6000, Márka 353—47, Lira 30—29 és fél, Romanov 60 és fél—59, Lei 510—520, Sokol 1332—1296, Svájci frank 13100—13250, Kor.-dinár 870—900, Bécsi 8 és fél—9 és fél, Lengyel márka 21 és fél—20 és fél.

Az utóbbi tőzsde üzletlen. Államvasut 3450, Rima 2050, Osztrák Hírel 690, Déli-vasut 1570, Salgo 5150, Magyar Hírel 1880, Ait. közsén 10750, Urkányi 6050, Gummi 2625, Spódium 2700, Trust 1825, Schlick 1050. — A valutapiac is csendes. Márka 347, lei 520, szokol 1319, osztrák ezres 8 és háromnegyed—8 és fél, dollár 681.

Esti magánforgalom

Este 8 órakor jelenik: Alig történt kötés. Dollár 672—675,

márka 346—347, lei 515—516, Berlin 337 és fél, Prága 1302 és fél, Wien 8 és háromnegyed—9.

Zürichi devizák:

Zürich, jan. 30. (Zárlat.) Berlin 252 és fél, Holland 188, Newyork 513, Milano 2285, London 2177, Páris 4205, Prága 995, Budapest 72 és fél, Zágráb 165, Varsó 15, Bécs 16, osztrák bélyegzett 8.

Terménytőzsde.

A mai terménytőzsde csendes volt, irányzat buzában teljesen üzletlen. Zab, tengeri tartottak. A malmok nem vásároltak.

A newyorki Knikker Bokkerszi haz borzalmas tűzkatasztrófaja

Száznál több a halottak és háromszáz át több a sebesültek száma. A színház telje-en legett

London, jan. 30. A lapok hírt kaptak Newyorkból, hogy vasárnap hajnali félhárom órakor porrá égett a Knikker Bokker színház. Eppen bál volt a nézőtérén és a színpadon, mikor a tűz kiütött és rettenetes lett a riadalom. A nagy tolongás, a zürzavaros fejtelenség okozta, hogy a bálozók nem tudták a szabadba kijutni, egymást gázolták le és bennétek. A newyorki távirat jelenti, hogy vasárnap délig égett a hatalmas épülettomb s ebben az időben beomlott a tetőzet. — Egyelőre még csak 40 holttestet találtak meg, de féltő, hogy 100-nál többen vesztek oda. A sebesültek számát 300-ra teszik. Ez a színház operettéket és melodramákat játszott s olyan estéken, mikor nem volt előadás, vagy rövid darab került színre, bálakat is rendeztek a nézőtérén. A hatalmas épületből a Broadway és a 38-ik Avenue sarkán nem maradt meg egyéb fűszkös gerendáknál.

Hivatalos árak: Buza tiszavidéki 2315—50, egyéb 2315—40, rozs 1520—35, takarmány árpa 1750—800, sör-árpa 1800—50, zab 1560—1600, tengeri 2150—75, repce 26—27, korpá 1175—200.

Előfordult kötések: Buza egy vagon 2320, tengeri egy vagon 2150, egy vagon 2160, 5 vagon 2275 márciusra, rozs egy vagon 15, két vagon 15, 150 mázsa 15, egy vagon 15, két vagon 1550, valamennyi ab állomás. Két vagon 1550 ab állomás. Egy vagon árpa 18 ab állomás, zab egy vagon 1580 ab Budapest, egy vagon 1575 ab Budapest, korpá 1175 ab Budapest, egy vagon 12 ab Budapest.

A nagy romhalmaz akadályozza a Broadway hallatlanul sűrű forgalmát.

Washington, január 30. Tegnap este a nagy hőeséstől egy mozgófényképszínház tetete beszakadt. A romok közül eddig 124 halottat és 250 sebesülteket szedtek ki. A szerencsétlenül jártak között van az olasz követség Thomaso Asserto nevű harmadik titkára is.

A Chicago Tribune washingtoni távirata szerint Pershing tábornok személyesen vezeti a mozszerencsétlenség mentőmunkálatait. Sok ezer ember, köztülük a kongresszus tagjai, valamint a washingtoni konferencia résztvevői megjelentek a szerencsétlenség színhelyén. Több szerencsétlennek a beomló tetőzet letépte karját és lábát. A nagy havazás miatt mindössze legfeljebb 500 személy volt a moziban. A Newyork Herald távirata szerint a sebesültek között van Smith szenátor is.

Ergerbergeres támadás egy királyi ügyész ellen

Budapest, jan. 30. Kellemtelen kalandja akad dr. Dezső Sándor kecskeméti ügyésznek a kecskeméti-ajozsmizsei vonaton. Az eset előzménye a következő: Dr. Dezső édesanyja temetéséről utazott hazatérő csüörtökön este dr. Tormássy Géza kunszentmiklósi vezető kir. ügyész és dr. Szigethy Zoltán kecskeméti ügyvéd társaságában. Ugyanabban a fülkében utazott még Dékány Pál pusztaszeri pusztabíró és Gondai István kereskedő is. Amikor a vonat a kisnyíri állomásra érkezett, egy öttagú társaság szállott be az „Erger-Berger” éneklése és a „Hatal a zsidókra” csatakiáltás közben. A társaság tagjai közt voltak a rendőrségen utóbb felvett tényállás szerint Raád Árpád, dr. Krisch Vilmos 37 éves ügyvédjelölt és Fivessy Imre kecskeméti lakosok. Az új felszállók végigjárták a fülkét és mindegyiket átkutatták, vajjon zsidót találnak-e benne?

Amikor dr. Dezső fülkéjéhez értek, észrevették Gondát s tele torokkal kezdték kiabálni:

— Zsidó gyere ki! Hatal a zsidóra!

A fülkében ülők többibben behúzták a fülke ajtaját, de a garázdálkodók mindig kinyitot-

ták s dr. Krisch és Fivessy az elé állva bújogatták egymást, hogy a zsidót ki kell huzni.

Az előkerült kalauz természetesen nem mert beleavatkozni az esembe. Tormássy bíró megunva a dolgokat, a fiúkat a heiso zarral zaria be, de atámauk ennek ellenére ujból kinyitották. Erre dr. Dezső Sándor ügyész türelmet vesztve felpatant helyéről és az ajtóba lépett:

— En dr. Dezső királyi ügyész vagyok — monda — s felszólítom önöket, hagyják abba viselkedésüket.

A mellette álló Fivessy erre nyokon fogta az ügyézt, viszhahuzta és rákiáltott:

— Ne csipogj ügyész!

Néhány másodperc múlva újra megjelentek hárman az ajtóban s megkérdezték, melyik az ügyész? Dr. Krisch megállt Dezső előtt, megnevezte magát, azután reátámadt:

— Szemtelen, liberális, disznó ügyész! és még súlyosabb, de nem reprodukálható kifejezésekkel illette, végül pedig leköpte.

Dr. Szigethy lépett közbe, hogy az ügy súlyosabb következményeinek elejét vegye. — Közben Raád Árpád szidalmazta az ügyézt.

— Pizkos ügyész, zsidóvédő...

A vonat közben Máriavárosba érkezett, ahol a garázdálkodók leszálltak. Ugyanezen a vonaton történt, hogy egy kereskedő kétségbeesve kereste 100,000 korona értékű telt bóröndjét, amely eltűnt. Dezső ügyész szintén leszállott s bemutatkozás után a Máv. telefonját akarta igénybe venni, hogy intézkedjék az ellopott bórönd kézrekerítése miatt, a Máv. előljáró azonban a telefonhasználatát megtagadta.

Az ügyben a kecskeméti rendőrség megindította a nyomozást, amelynek eredménye, hogy a bécsi kereskedő bóröndje másnapra előkerült.

HIRLEK

— Nem tartanak istentiszteletet a Nagytemplomban. Értesítjük a ref. egyház tagjait, hogy a ref. Nagytemplomban az orgona javítása miatt további intézkedésig istentisztelet nem lesz. A vasárnapi istentiszteletet, úgy délelőtt, mint délután a Kollégium Oratóriumában fogjuk megtartani.

— Teljes tanácsülés. A városi tanács Miskolczy Lajos főispán elnöke alatt ma délelőtt a holnapi közgyűlés előkészítésére teljes tanácsülést tartott.

— Angol látogatás a városi múzeumban. Vasárnap délután egy magasabbrangu angol tiszt látogatta meg a városi múzeumot és nagy érdeklődéssel nézte végig a néprajzi és régiség-tani gyűjteményeket, valamint a Csokonai-kör ereklyetárát. — Bizonyára nem minden célzat nélkül kérdezte, hogy a románok nem tettek-e kárt a gyűjteményekben. — Szerencsére nem. — volt Zoltai Lajos múzeumigazgatónak a válasza. — de ez tisztán annak tulajdonítható, hogy a románoknak nem volt érzékük egy ilyen kulturális intézmény iránt és így a múzeum kikerülte figyelmüket. Az angol tiszt nagy elismeréssel nyilatkozott a múzeum és Csokonai-ereklyetár gazdagságáról és példás rendjéről.

— Vallásos estély. A Debreczeni Kálvinisták Templomegyesülete február hó 2-án, azaz csütörtökön délután 5 órakor tartja első vallásos összejövetelét a kollégium dísztermében a következő műsossal: 1. Az Ur énnekeim őriző pástorom. Éneklé a közönség. 2. Mária az Újtestamentomban. Felolvasás, tartja dr. Baltazár Dezső püspök. 3. Az új énekeskönyv több énekét bemutatja harmóniumkísérettel Nagy András énekes. 4. Krisztus anyja. Szabolcska Mihály költeménye. Szavalja Boda Ferenc hittanhallgató. 5. Dicséret, dicsőség. Éneklé a közönség. Az estélyen külön belépődíjat nem szednek. Adományokat a Templomegyesület céljaira a kitétt perselyekben köszönettel fogad a rendezőség. Az estélyre mindenkit szeretettel meghív a Templomegyesület vezetősége.

— Gyors- és gépirásban teljesen lártas kisasszonyt keresünk. Hegedüs és Sándor irodalmi és nyomdai részvénytársaság, Piac-utca 34. sz.

— Kuriai bíróból ügyvéd. Czipott György kuriai bíró, a Debreczeni Ipartestület jegyzője ügyvédi irodát nyitott a Varga-utca 36. számú emeleti lakásán a törvénytudás közelében. Az új ügyvéd társadalmi életünknek ismert alakja. A kir. itélőtáblán bünygyekben dolgozott s mint politikus mindig a függetlenségi eszmének volt és maradt lelkes apostola.

— A Székely Társaság vasárnap tartotta az Iparoskör dísztermében propaganda előadását nagyszámu hallgatóság előtt. A műsört az Egyetértés vegyeskara által tüzesen előadott hazafias dalok nyitották meg. Majd Bodor Gyula miszteri tanácsos tartott igen érdekes és tanulságos előadást a Kárpátok elvesztésének közgazdasági életünkre való jelentőségéről, melynek során ismertette a Kárpátokban rejlő gazdag természeti kincseket, melyek most mind elvesztek ránk nézve s melyeket most méregdrága pénzen kell megvásárolni szomszédainktól. Rámutatott nemzeti politikánk százados hibáira, mint a Kárpátok elvesztésének fő okára s az ezeztől való megtisztulást állította oda, mint hazánk területi épsége visszaállításának főfeltételét. — Ezután a tartalmas s minden részre kiterjedő előadás után Kerekesné Pap Erzsike, az Egyetértés tagja énekelte kellemes hangon magyar dalokat. Végül az előadás Halmy Endre bölcsészettanhallgató által határozatosan elszavalt Várady Antal „Rákóczi” c. költeménnyel befejeződött. Ezzel az Iparoskör dísztermében rendezett propaganda előadások befejezését is nyertek, míg folytatásuk részben február 5-én a Vígyszínházmozgóban, február hó 12., 19. és 26-án a máv. gépjavitó műhelyben fog végbemenni. Ezután a Debreczeni Székely Társaság hálás köszönetét nyilvánítja a Ipartestületnek dísztermének ingyenes átengedéseért, valamint derék iparosainknak a propaganda előadások iránt tanúsított például szolgáló érdeklődéséért.

— Öngyilkos fiatal leány. Varga Erzsébet 16 éves nádudvari lakos tegnap éjjel 11 órakor egy ócska forgópisztolyal föbe lötte magát. Azonnal szörnyet halt. Tettének oka szerelmi bánat. Az ügyészség a temetési engedélyt megadta.

— Fedor Lily kalapszalonyjába a legszebb tavaszi modellek megérkeztek. Mindennemű átalakítást elvállal. Piac-u. 58. IV. lépcső I. emelet.

Figyeljen az árakra!
és meggyőződik, hogy mindenkinél olcsóbb az

Apolló divatáruház
Piac-u. 67. Miklós-u. sarok.

Telt kabát és ruha velourok	K 800-tól
Angol öltöny-szövetek	600
Finom női ruhaszövetek	300
Bőröngyök és solymek	350
Férfi ingek	400
Női ingek	250
Női garnitúrák	450
Vásznak és zellerek	100
Barcnet és fonolek	80
Kötött bluzok gyapjuból	800
Kötött kabát-garnitúrák	2000
Kötött sapkaszál	500
Hártynyák	50

follebb. — Mindennemű piperezékek nagy választékban kaphatók.

Szaporítja a máv. a mozdony- és vagonparkot. Az államvasutak igazgatósága az indennitás megszavazása után rögtön élt a felhatalmazással és kiadta a megrendeléseket a mozdonyok és vagonokra vonatkozólag. A vagonokból egyelőre kétezret rendeltek meg, amelyek majdnem kivétel nélkül tehervagonok. A mozdonyokat a máv. gépgyár fogja elkészíteni. Egyelőre csak ötven mozdonyt rendelt meg az államvasutak igazgatósága, de további száz mozdony rendelése is tervbe van véve.

Leégett istálló. Tegnap este özv. Tóth Mihályné Teleky-utca 23. sz. házában az udvarán kigyuladt az istálló. A posztoló rendőr észrevette a tüzet és értesítésére néhány perc alatt megjelentek a helyszínen a tűzoltók, akik másfél órai erős munka után eloltották a tüzet. Az istállóban volt egy tehén és egy borjú, amelyeket néhány égési seb árán sikerült kimenteni az istállóból. Az előhívott állatorvos ajánlotta, hogy az állatokat vágiák le, mert úgy sem fognak életben maradni. A házbéliek azonban sajnálták megválni a kedvenc állatoktól és megpróbálták elkerülni a kényszerűválgást, de a sérült állatok néhány órai kioldás után elpusztultak. A kár mintegy 25-30 ezer korona, mely azonban biztosítás folytán megtérül.

Elvágta a vonat a lábát. Vigyázatlanságának lett az áldozata tegnap Balogh István 17 éves csomaghordó a nyírbátori vasút állomásán. Egy súlyos csomagot akart a beérkező vonatról leemelni, de a sikos lépcsőn megcsuszott és az egyik lába a még mozgó vonat alá került. Az éles kerekek bal lába fejét súlyosan összeroncolták. A mentők részesítették első segélyben. Lakásán ápolják.

A hajdúvármegyei testnevelési vezetőség és Debreczen sz. kir. város testnevelője hivatalos helyisége Vármegyháza, II. emelet, kisterem. Értekezni délelőtt 8-tól 11-ig.

Magyar Köztisztviselők Fogyasztási Szövetkezetének közleményei. Felkérjük azon t. tagjainkat, akik január havi kedvezményes áruikat még nem vitték el, hogy azokat a mai nap folyamán feltétlenül váltsák ki és szállíttassák el, mert azokat február havában semmi körülmények között sem fogjuk kiszolgáltatni. Fekete Mátyás a december havi kedvezményes áruinak kiváltására központunktól engedélyt kapott, felkérjük, hogy ennek átvételére, illetve áruinak kiváltására végezzék a Vár-utcai kedvezményes elosztóhelyünkön még a mai nap folyamán megjelenni szíveskedjék. Emlékeztetjük közöljük t. tagjainkkal, hogy a bevásárlási könyvecskék beszállításának határideje a mai napon lejár.

A Hunyadi János víz a bélműködést legegyszerűbb és legkellémesebb módon szabályozza és idejekorán használva sok komoly bajt hárít el.

Bőr-butorokat festek és javítok. Szántó kárpitos, Zugó-utca, Telefon 11-19.

Margittúrdó és vízgyógyintézete kellemesen fűtve, állandóan nyitva, egész nap nők és férfiak részére.

Előnyös feltételekkel, törlesztésre is készít fogkoronákat, műfogakat, töméseket Brill fogműtérme, Piac-u. 72.

Ékszerészek figyelembe. Fényüzési raktárkönyvek előjegyezhetők Hegedűs és Sándor rt. könyvkereskedésében. Piac-utca 34. sz.

SZÍNHÁZ.

KEDD: A vörös talár, B) bérlet.
SZERDA: Romeo és Júlia, C) bérlet.
CSÜTÖRTÖK: Ju-Shi, Bérletszűnet.
PÉNTEK: Ju-Shi, Bérletszűnet.
SZOMBAT: Ju-Shi, Bérletszűnet.
VASÁRNAP: Este: Ju-Shi, Délután: Hamlet.
HÉTFŐ: Yu Shi, A) bérlet.
KEDD: Yu Shi, B) bérlet.
SZERDA: Yu Shi, C) bérlet.

Kondor Sándor magyar notaestélyére, mely iránt nagy érdeklődés mutatkozik, jegyek a Hegedűs és Sándor rt. könyvkereskedésében és a Jost-cukrászdában kaphatók.

Salgó Piri hangversenye. A Zenedőben február elsején tartandó fényes hangversenyre jegyek már csak korlátolt számban kaphatók a Hegedűs és Sándor rt. könyvkereskedésében. Amint előre látható is volt, a jegyelővételtől megállapítható, hogy ezen a hangversenyen Debreczen egész zeneértő és zenekedvelő előkelő társasága ad egymásnak találkozóit úgy, hogy a Salgó Piri hangversenye nemcsak elsősorú művész, hanem fényes társadalmi eseménynek is ikerkezik.

Színházi Irada hírei

Kedden B) bérletben a **Vörös talár** kerül színpadra Halassy Mariska és Rubinyi fellépésével.

Szeretlem a verpadig. Steinhardt világhírű regénye a Vörös és fekete mű után írt filmregény 7 felvonásban ma kerül bemutatásra a Vigaszínház-mozgóban. Egyike a legszebb szerelmi történeteknek ez a bravurosan összeállított filmújdonosság, amely valóid filmeseményt jelent. A főszerepet Marió Bonnard játssa.

Szvitlik Ferenc tenorista énekel minden előadáson az Apollóban. Színpadra kerül ma utoljára a Toscanai hercegnő dráma 6 felvonásban. Olaf Fönn főszereplésével.

Páris gyermekei (A kis hazátlanok) IV. befejező részét holnap, szerdán mutatja be az Apolló.

SPORT.

Verseny kiírás

A Debreceni Vasutas Sport Club 1922. évi február hó 5-én délután 4 órai kezdettel a DTE Péterfia-utca 70. sz. alatti tornacsarnokában III. osztályú országos meghívású junior versenyt rendez 3 súlycsoportban és pedig: 1. Légsúly bezárólag 58 kgr-ig. Pehelysúly bezárólag 62 kgr-ig. Középsúly bezárólag 67 és fél kgr-ig. Kisközép bezárólag 75 kgr-ig. Nagy-közép bezárólag 82 és fél kgr-ig. Nehézsúly 82 és fél kgr-on felül.

2. A verseny a MBOSz. szabályai szerint rendezetik. A versenyen részt vehetnek a MBOSz. által leigazolt összes egyesületek versenyzői.

3. Nevezések a MBOSz. hivatalos blankettán 1922. febr. hó 4-én déli 12 óráig Záh Béla előadó részére, Debreczen, Paipar rt., Salétrom-utca 5. sz. küldendők.

4. Nevezési díj személyenként 20 K, mely Valkovits István Debreczen, Battyhányi-utca 10. szám alatti pénztáros részére küldendők.

5. Tét nélkül vagy elkésve érkezett nevezések nem vétetnek figyelembe.

6. Az egyes súlycsoportok legalább 3 induló esetén tartanak meg.

7. Díjazás: Minden súlycsoport győztese a DVSC. szalagján díszített ezüsttűzött nagy bronz érmét, minden II-ik díszített ezüsttűzött kis bronz és minden III-ik helyezett nagy bronz érmét nyer.

8. Mérlegelés a verseny napján és színhelyén délelőtt 11 órakor.

A Kerület utolsó tanácsulése.

Vasárnap délelőtt váraflanul kis számban megjelent tanácsstagok előtt nyitotta meg dr. Biró Barna kerületi alelnök a kerületnek az új közgyűlés előtti utolsó tanácsulését. A folyó ügyeket Rómer Richárd, az intéző-bizottság előadója referálta. Ezek közül említést érdemel a központi vidéki bizottság leírata a keleti kerülethez, a pécsi-keleti válogatott mérkőzésnek március 26-ra való ki-sorsolásáról, melyről lapunk vasárnapi számában már megemlékeztünk és amelynek tárgyában több hozzászólás után úgy határozott a tanács, hogy nem fogadja el a fenti mérkőzésnek kora tavaszi terminusát, minthogy lehetetlen a vidéken, különösen pedig Debreczenben, ahol az éghajlati viszonyok kedvezőtlenek, egy kerületi válogatott csapatot a tavaszi bajnoki szezon megkezdéséig jól kiállítani. Ehelyett ajánlja az április 23-iki napot. A csapatok tulajdonképpen csak március végén kezdenek komoly nyilvános mérkőzéseket játszani, a tréningek még nem irányadók a válogatott csapatba való beválasztásra, már pedig a múlt évi formák alapján nem képzelhető el válogatás. Ha ezekhez hozzávesszük még azt, hogy egy ilyen szokatlannul korai időben nagyon kis számú közönség nézné végig a kerületközi válogatott meccset, úgy megállapíthatjuk, hogy ezen nagy fontosságú, a Magyar Kupáért folyó mérkőzésnek nem nagy sportértéke lenne. Így tehát a magunk részéről is csak helyeselnéljük a tanácsnak ezen körültekintő határozatát, melyet egy a központi vidéki bizottságnak, mint a pécsi kerületnek a tudomására hozza.

A Kerület hivatalos listája.

Vasárnapi számunkban megemlékeztünk a kerületi tanács által delegált 3 tagú jelölő-bizottságnak az új kerületi tisztikarra vonatkozó javaslatáról, mely az egyesületek kiküldötteinek hozzájárulása után a február 5-iki kerületi közgyűlésen hivatalos listaként fog szerepelni. Az alábbiakban közöljük azon tanácsstagok névsorát, kik szintén a hivatalos listán fognak szerepelni. DKASE-ből: Görösös Lajos, Herman Dezső. DTE-ből: Keiner Armin, Weinreb Dezső. DVSC-ből: Tanner Géza, Schwáb Gusztáv. DEAC-ből: Kondor Lajos, Haselmayer Gyula. NyTVE-ből: Liszkay Gyula. KSE-ből: Kondor Aladár, Mosánszky Géza. KTE-ből: Bakó Gyula. Nyiregyházi Törekvésből: Mikusitzky Fe-

renc. Ezekhez jön még 8 pöttag megválasztása.

Kelet-Észak válogatott mérkőzése Debreczenben. Az északmagyarországi kerület árt a keleti kerületnek, hogy hajlandó lenne válogatott csapatát kiállítani Kelet ellen Debreczenben, amiért jsszel kapna reváchoat. A tanács elfogadta az ajánlatot és május 21-ikét ajánlotta a kerületközi mérkőzés napjává.

Káldy Zsigmond nem vállal tisztséget a Kerületben. A benfentesek körében nagy feltűnést keltett, hogy Káldy Zsigmond, a DMTK főtitkára, ki az elmúlt ciklusban a kerület titkára és szövetségközi kapitánya volt és akinek nagy része van a kerület megalapozásában, a kerület új összetételében nem óhajt résztvenni. Még nem tudjuk, hogy milyen lesz a kerület új tisztikarának végleges összetétele, de már most leszögezhetjük, hogy Káldy távolléte a kerületben erősen érezhető lesz. Kíváncsok lennének, hogy illetékes vezető sportifriaink Káldy elhatározásának megmínásítására bírnak.

A DKASE vigalmi bizottsága és műkedvelő zenekara szerdán este fél 8 órakor fontos ülést tart a klubhelyiségben. Szombaton este folytatja a DKASE népszerűvé vált társas összejöveteleink megtartását.

Téli tréning, boxolás. A DTE futballistái ma este kezdik meg rendszeres boxoló tréningjüket Bódogh László vezetésével. Ugyancsak ma térnek át a mezei tréninget előkészítő amerikai rendszerre.

Árverési hirdetés.

Preisz Manó borkereskedő, budapesti lakos megkeresésére közhírré teszem, hogy 300 (háromszáz) hektoliter zöld-fehér seprős idei bor Róbert Sándor budapesti (VII., Muranyi-utca 54.) lakos terhére és veszélyére Debreczenben Bethlen-utca 10. szám alatt folyó évi február hó 1. (első) napján délelőtt 11 (tizzenegy) órakor közbenjöttem mellett megtartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek el fog adatni a következő feltételek mellett:

1. Árverezni szándékozók kötelesek bánatpénzül kezeimhez 200.000 (kettőszázezer) korona készpénzt letenni.
2. Vevő köteles a vételárat azonnal készpénzben lefizetni és a bort átvenni.
3. 2% (kettő százalék) vételi illetéket és másfél százalék forgalmi adót vevő visel.
4. Vevő a bort 3 (három) nap alatt saját hordóiba áttöltve elszállítani tartozik.

Debreczen, 1922. január 30.

Dr. Mándi András, mint dr. Listner Sándor debreceni kir. közjegyzőnek a debreceni kir. közjegyzői lakására 19-1920. számú rendeltvényével kiküldött helyettese.

Béautók

RECORD

igen előnyös árban bérhová minden időben kaphatók!

Autóforgalmi Vállalat
DEBRECZEN
T i m á r - u . 38.

Telefon 498.
Hivatalos benzín- és olajátvités.
Benzin 32 korona literenként

Liszt, cukor, fűszer, élesztő
legelőbb beszerzési forrása
Krausz Testvérek
Hunyadi-u. 17. Telefon 8-17.
Rendeléseket házhoz szállítunk.

Házilag készített
savanyított káposztát
kisebb és nagyobb té-
telben viszonteladók-
nak megrendelés sze-
rint házhoz szállítok
KEPES SÁNDOR
Virág-utca 11. Telefon 11-78.

KÖSZENET
szoba fűtésre
és ipari célokra
TŰZIFÁT
szárazat felaprítva és
hasábban, ölenként és
mazsánként azonnal
házhoz szállítunk már
5 mázsa veteinél is a
legelőbb napi árban.
Órta tűzifa és áruforgalmi B.-7.
Ispóty-telep 1. Telefon 779. sz.

Vámmalmot
napi 60-100 q orlókepe-
ségűt — rendes lakással
bérbe keresek
azonnalra. Ajánlatokat
részletes leírással és bér-
leti feltételekkel kérek
FLÓHR BÉLA
Nyíregyháza, Közép-u.
21. címre. Közvetítőt si-
ker esetén díjazok.

„KÜRTI” CIPÓKRÉM
elsőrangú békebeli minőségben
ismét kapható minden jobb
üzletben. Magyarországi egyed-
úróság **FLEISCHER MÓR.**
Központi Iroda Debrecen, Hatvan-u. 38

ÜVEG
porcellán, üve-
gezés és képkere-
lezés nagyban
és kicsinyben
Rothmann Adolf
Csapó-utca 19.

Előrendü gyártmányu
buzaliszt
nagyobb mennyiségben meg-
vetésre kerestetik. - Ajánlatok
A. B. 11. e jellegre e laphoz
kéretnek.

Wien, Berlin, Prága
és bárhova szóló kül-
földi kifizetését
legelőbbban teljesíti

Dollár, lei, sokol
stb. idegen pénzt leg-
magasabb áron váltja be
Tőzsdéi megbízásait
egypontosabban eszközli
MARKOVITS
banküzlete,
Piac-u. 63. Telefon 565.

Na Budapestre jön, ne mulassza el
VARGA cégénél Kossuth Lajos-utca 11.
kötött és szabott árú kábeltelep-
eszköz megtekintés és az új szabadalma-
zolt „OSETA” harisnyát vásárolni.
Egy pár „Oseta” harisnya 2 másik pár
harisnyát pótol.

GYŐZDÖN MEG!
Brilliansert, aranyert
a legmagasabb árt fizetem.
GNITSCH ékszerkereskedő
Verbőczy-u. 2. sz. (Székelymárta)

Gyógyszerek, drogaiszták
figyelmébe !!
J. F. Schwarzlohse
parfómök
garantált 1/2 kg. üvegekben
Rózsá, ibolya, gyögyvirág,
kg. 2400.— kg. 2800.— kg. 3400.—
kalif. mák, orgona, akác
kg. 2800.— kg. 3200.— kg. 2400.—
Rendelések postafordultával utánvétel-
tel: **SEBÖR ERNŐ BUDAPEST VIII.,**
József-körút 2. szám

Hozzávalók figyelmébe!
Elegáns háló- és
ebédlők rendezések
a legjobb kivitelben 12,000 K-
tól feljebb beszerezhető az
Apolló
lakásberendezési vál-
latnál, Miklós-u. 2.

Bélyegzőgyár
és vésőintezet
PAULO I.
Telefon: 13-65

BUTOROK
mazolasát és zománcosását
házon kívül is vállalja:
SCHULLER
szobafestő
Simonffy-utca
25. szám.
Telefon: 806.

Száraz tűzifa
felaprítva és hasábban
állapotban valamint
Tőzeg szén
házhoz szállítva
megrendelhető !!
Kemény fatelepen
Pest-u. 2. Telefon 13-95

APRÓ HIRDETÉSEK

Apró hirdetések díja hetente 10 szög 15 korona, minden további szög
10 szög 10 korona, Vasár- és ünnepnapokon 10 szög 20 korona, minden további szög
2 korona. Vasár- és ünnepnapokon 10 szög 20 korona, minden további szög
2 korona. Vasár- és ünnepnapokon 10 szög 20 korona, minden további szög
2 korona.

VÉTEL.
Aranyat,
hamisfogakat,
brilliansokát
a legmagasabb
napi árban veszek
Schiffmann
ékszerész, Piac-u. 67
Fröhner-szálloda,
épület.

Ólmet
bármily mennyiségben
veszünk, akár egész, akár
tört vagy darabos álla-
potban. Piac-utca 49.
II-ik udvar.

Veszek
fehérneműket, selyme-
ket, paplanokat, garnitu-
rakat, szőnyeget, bu-
tor. Kaiser, Piac-u. 7.

ELADÁS.
Angol
zeфир 95.—, divat flanel
95.—, madapolan sifon
115.—, — prima karton
105.—, finom zeфир ing
2 gálérral 395.—, triko
posztó 80 K. Beke-aru-
ház, Szent Anna 5.
Csapó-utca 67.
Bálint József asztalosnál
butorok, konyhabere-
ndezések raktáron.

Erber
és Fleischman kézműaru
r.-t.-le 20 drb. észvény
eladó. Cim a kiadóban.
Paplanvarrodában
minden szakmabeli mun-
kát készít szépen, ju-
tányosan. Kész árak al-
landóan raktáron. Deb-
reczeni, Kossuth-utca 11.

Hálók,
ebédlők és többféle bu-
torok legelőbbban be-
szerezhetők Piac 37. —
(Kistemplombazar) Feny-
vesnei.

Bukkhasáb
tűzifát ölenként és fel-
aprítva — mázszamra
házhoz szállítva ajánl
Propper Jenő tűzifa-
kereskedő, Szent Anna
18. Telefon 980.

Telikabátgomb
kötött és gomboló kap-
ható Barcza paszomá-
nyosnál, Legenclid-ter 3.

Kínai majom
szelid, kis terméte, na-
gyon kedves szorakoz-
tató — 30,000 koronáért
eladó. — Megtekintető
Kovács Jánosnál, Veres-
utca 30.

Próbababa
vászomból eladó. Cim a
kiadóban.

Utazóbunda
eladó. Cim a kiadóban.

Épület.
mülakatos munkákat ja-
vit, készít Krámer mű-
akatos, Hatvan-utca 4.

Új és használt
butorok, szőnyegek, fűg-
gönyök vétele és eladása.
József kir. herceg-u. 20.

Liszt
és hüvelyes árak a leg-
előbb napi árban Pol-
litzer Jakabnál, Bethlen-
és Fűvészkert-utcasarok.

Modern
hálók, ebédlők, diványok
olcsó keményfa és fes-
tett butorok eladók. Si-
monffy-u. 6, II-ik butor-
üzlet.

Hálók,
ebédlők, diványok leg-
előbbban beszerezhetők
Piac-utca 83, az udvarban

Eladó
2 pár női fét, 1 pár női
egész és 2 pár férfi cipő.
Cim a kiadóban.

Mesterhegedű
(1700-ból)
alkalmi áron
eladó!
Cim a kiadóban.

Burgonya
kisebb és nagyobb té-
telben: ugyanott 250
kg-os mázsa sűnyokkal
eladó. Értekezheini Ti-
már 20. üzletben.

Transzmisszióhoz
való két felső kerék
eladó. Cim a kiadóhiva-
talban

KERESLET.
Aranyat,
ezüstöt, brilliansat, zá-
logcédulát vesz legma-
gasabb napi áron Steiner
Mihály, Hatvan-utca 2.
szám, I. emelet

Lapkihordó
asszony felvételük
lapunk kiadó-
hivatalában,
PIAC-U. 49. SZ.

Harisnya
kötése és fejelése elfo-
gadatik a Paszomány-
gyárban. Piac 32.

Központi
gőz- és melegvíz-fűtés.
Vízvezeték, fűdőszo-
baberendezést szakszere-
n készit és javit Weinger-
ger László, Szecsenyi-
utca 53. Telefon 828.

50-60 mm.
uradalmi zab
eladó!
Bethlen-utca 23.
Telefon 84.

Mindenféle
mülakatos munkákat ju-
tányosan vállal Pongrácz
mülakatos, Szalkai-u. 4.

Szathmáry István
épület-és butor-
asztalosnál
egy világos festett körös
háló jutányos áron
kapható
RAKÓCZI-UTCA 11. SZ.

Szakkepzett
szereelő nagyobb bér-
házba ajánlik gépész-
nek. Elvállalja villamos-
és vízvezeték jökarban
tartását is. Cimét ker a
kiadoba beadni.

Tisztesseges
bejáró fozózó, aki szidó
házban volt alkalmazva,
fevetetik Péterfia 11,
Ehrenfeldnél.

VEGYES.
„Bélyegothon”
Fűvészkert 14. emeleten.
Nagygyűjők! Kisgyűj-
tők! Dus választék! —
Olcsó árak!
Gärtner
zongorahangoló
Szecsenyi-utca 15.

Minden üzletben, min-
den elárusítónknál
1.50 a kifli,
2.50
a nagyobb zsemle.
Korona kenyérgyár.

Villanymotorok,
dynamó gépek javítása
újra tekercselése, kap-
csolóablak készítése. El-
ad, vesz és becsereél.
Földvári debreceni I.
elektrotechnikai gyár
Szecsenyi-utca 55. Tele-
fon 168.

Villamos
berendezéseket legelő-
bbban készít Weisz
villanyszerelési vállalat.
Petőfi-ter 7. Telefon 1298.

Rasol-terem
modernül berendezve. —
Előzekeny, gyors kiszol-
galas. Szives támogatást
kér **Bocza**, Hatvan-
utca 2.

Pólyapárnák,
flanel, Tetra gummi-
pelenkák, — baba-
reklik, keresztelő-
paplan és készlet,
pólyakötő, ingecs-
kék stb. dus választé-
kban kaphatók
DR. HEGEDÜSNÉ
Gyermekdivatházában
Simonffy-utca 2. sz. alatt.

Vágott tűzifa
ötösbe vágva, haza-
szállítva mm.-kent
200 korona
HOLCZER tűzifatelepen,
Margit-túrdó mellett
TELEFON: 956.

Felelős szerkesztő:
L. LORÁNT JÓZSEF
Kiadó:
HEGEDÜS ÉS SÁNDOR
Irodalmi és nyomdai részv.-társ.